

6 oktober 2022

Duidelijkere grenzen met afsprakenkader digitale bereikbaarheid

Via allerlei digitale middelen ben je als directeur veel meer dan vroeger bereikbaar voor collega's, ouders, leerlingen en nog heel wat anderen. Dat zorgt vaak voor extra stress. Het COV vindt al langer dat hierover afspraken nodig zijn op schoolniveau. Deze afspraken werden op 13 september 2022 concreet uitgewerkt in het akkoord "het afsprakenkader voor de bevoegde lokale comités over het gebruik van digitale communicatiemiddelen in onderwijsinstellingen".

In CAO XII, onder het thema kwaliteitsvol werken in onderwijs, spraken we af om aanbevelingen over het gebruik van digitale communicatiemiddelen op school uit te schrijven. De ICT-mogelijkheden en diverse digitale werk- en overlegvormen en tools moeten voor iedereen in het onderwijs zorgen voor minder lasten en meer kwaliteit. Vele onderwijspersoneelsleden ervaren net het omgekeerde en daar moet het afsprakenkader mee voor een oplossing zorgen.

Een afsprakenkader op centraal niveau

Digitale verbinding, of connectiviteit, maakt het mogelijk berichten te ontvangen en te beantwoorden, informatie of documenten te raadplegen of te delen. De mobiele technologie maakt het mogelijk om snel aan het werk te zijn of berichten op te volgen, zonder materiaal er bij te moeten nemen of ergens op een specifieke plek te zijn.

Digitaal verbonden zijn komt ook in onderwijs veel voor en levert voor de onderwijspersoneelsleden (en hun omgeving) een reeks voor- en nadelen op. De onderwijsvakbonden bevroegen en beluisterden samen met de onderwijskoepels een aantal experts over de impact van het gebruik van digitale middelen op ons als persoon. Wat dit doet met de balans tussen werk en privé. Het besef van de nood aan een afsprakenkader op centraal niveau groeide. Dat centrale kader is er nu en moet op lokaal niveau, bij jou op school, verder uitgewerkt en geïmplementeerd worden.

Een afsprakenkader op lokaal niveau

Scholen geven het lokale afsprakenkader een duidelijke plaats binnen hun preventieve welzijnsbeleid. Aan de hand van een risicoanalyse kan de impact van (de)connectiviteit op het psychosociaal welzijn in kaart gebracht worden. Op regelmatige tijdstippen, en zeker wanneer de militanten of personeelsleden het vragen, wordt er in het Comité voor Preventie op het Werk (CPBW) overlegd en gesproken over het gebruik van digitale communicatiemiddelen. Ook op de teamvergadering kan dit gespreksonderwerp niet ontbreken. Op basis van deze gesprekken kan het Comité voorstellen formuleren en adviezen uitbrengen. Daaruit kunnen afspraken volgen die vastgelegd worden in het afsprakenkader van de school. Afspraken gemaakt met het personeel worden onderhandeld in het bevoegd lokaal comité en als bijlage opgenomen bij het Arbeidsreglement. Afspraken gemaakt met ouders en leerlingen worden opgenomen in het schoolreglement nadat ze doorsproken werden in de schoolraad.

Inhoud

Deconnecteren is een breed thema en heeft te maken met de manier van werken tijdens en buiten de schooluren. In elke school zullen er andere aandachtspunten rond digitale communicatie naar boven komen. De afspraken en te nemen maatregelen zullen dan

ook overal verschillend zijn. Daarom werden een minimaal aantal thema's opgesomd die zeker in het lokale afsprakenkader moeten opgenomen worden:

- Beheersbaar houden berichtenstroom
- Timing van het versturen van berichten
- Timing van het lezen en beantwoorden van berichten
- Gebruik van sociale media binnen een professionele context
- Communicatie en bereikbaarheid bij ziekte
- Communicatie en bereikbaarheid bij deeltijds werken
- Communicatie en bereikbaarheid bij overmacht en tijdens noodsituaties
- Communicatie en bereikbaarheid tijdens vakantieperiodes

Timing

Tegen 1 september 2023 moet de bijlage van het arbeidsreglement klaar zijn. Het is belangrijk om te starten met een risicoanalyse en in gesprek te gaan met de personeelsleden op jouw school. We adviseren jullie om de onderhandelingen in het lokaal comité maar aan te gaan na deze voorbereiding, vanaf het tweede trimester van het schooljaar.

Je staat er niet alleen voor

Om scholen te ondersteunen in het opstellen van hun afsprakenkader is een inspiratielijst toegevoegd aan het algemeen afsprakenkader. Ook externe diensten voor preventie en bescherming op het werk hebben gebruiksvriendelijke voorstellen. Deze lijsten kunnen je inspireren bij de opmaak van de risicoanalyse en de bespreking op het bevoegde onderhandelingscomité. Ga rond deze punten in gesprek met het schoolteam. Alleen zo kom je tot concrete afspraken op maat voor jouw school. Ook COV staat voor je klaar! In de nieuwsbrief Samen School Maken van december kan je meer lezen over de concrete uitwerking van het afsprakenkader in jouw school.